

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om det attende Aarhundredes Oplysning i Salighedens Sag

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 34. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1825_410_2-txt-shoot-idm544/facsimile.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

vist, at fremmede Deb der trænge selv til en Tolk, give ingen Oplysning, og enten maa da Intolerance kunne overføres paa Danff, hvilket da bør ske af Skribenten selv, fordi det ei er vist, hvor Læser har en Tolk ved Haanden, eller det kan ikke overføres, og bør da udelades, hvor vi vil oplyse Andre om, hvad det er, der driver vore Medfædere, hvad det er, som vil nedrive og glænde vore Sætninger.

Detto, mener jeg, er soleklart, men da det betragtes ei er rimeligt, at Vennerne af det attende Aarhundredes Oplysning vil opgive Brugten af et Deb, der, netop ved sin Ubeskæmthed allerede gjorde Voltaire ypperlig Hensigt, og har, hvor det tillige var fremmed, gjort Underværker til at afvæbne og vanære den voltairiske og semtserste Oplysnings Medfædere, under disse Omstændigheder er det vel klogest, med Fored, saavidt muligt, at forebygge unødige Trætte og videre Uleilighed.

I politisk Forsand kaldte nu Voltaire, og alle Oplysnings-Mændene i det attende Aarhundrede, alt Det Intolerance, som ei vilde taale, at Enhver troede, hvad ham lystede, og at hvem der intet troede, spottede med dem, der troede, Hjalpte dem for Hylere, Fanatiker, Markeds Venner, Folke-Bevægere o. s. v. og hvorvidt Staten vil affige eller øve Intolerance i denne Forsand, maa vi overlade til den, men toges vi paa Raad, vilde vi sige, det uden tvivl var bedst at taale, hvad der dog i Grunden aldrig lader sig forhindre, og hvad der kun bliver værre, naar det bekæmpes med verdslige Vaaben. Saa tænkte og talte allerede den voltairiske Oplysnings høiarverdige danske Medfæder i forrige Aarhundrede: Nicolai Edinger Halle, der fandt, at Bibelen kunde bedst forsvare sig selv, og det maa for christelige Stridsmænd altid være en Ære at træde i saa prisfælige Jodspor.

